

תכנית-החיסון מ'ענני הקרינה' בהמלצת שני הרופאים'...

המלצת-הרופאים:

רש"י על ויקרא פרק טז פסוק א

(א) וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו' – מה ת"ל היה רבי אלעזר בן עזריה מושלו משל לחולה שנכנס אללו רופא אמר לו אל תאכל לונן ואל תשכב בטחב זא אחר ואמר לו אל תאכל לונן ואל תשכב בטחב שלא תמות כדרך שמת פלוני זה זרזו יותר מן הראשון לכך נאמר אחרי מות שני בני אהרן:

שואל הרבי:

- מדוע נזקק רש"י למשל עם שני רופאים – למה לא הסתפק ברופא אחד שגם ציווה וגם "איים" ?

תירוצו של ה"גור אריה":

ותירץ, כי הוא משל לשני רופאים, והשתא יתורץ השני דבורים, כי בדבור "לא יבא" לא נזכר רק שלא יבא בכל עת אל הקודש, והוא הרופא הראשון. ובדבור שני שכתב "אחרי מות שני בני אהרן" נאמר לו דברי הרופא השני, שלא ימות כדרך שמת פלוני:

- ע"ד הפשט שני הדיבור חד הם – אלא שהפטיק.
- לתירוצו – נתהפכו היוצרות...
- והלא רש"י על הפסוק (ב) ואל יבוא [הרופא הראשון] מפרש: שלא ימות כדרך שמתו בניו:

ונותרה השאלה: שני רופאים לשם מה?!

- חסרונו: מדוע לא הבהיר הכתוב באיזה תאריך הוא כן יכול להכנס לקה"ק?
- מעלת השני: לפיו רמז הכתוב אשר ב'ענן הקטורת' [ביוה"כ] אז כן יכנס!
- חסרונו: ב'ענן' [בסג"ל] הידוע, לא מתאים ל'ענן הקטורת' שעדיין לא ידוע...

(ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה: – מי היא 'זאת' נפר ואיל? או ה'עבודה'?

רש"י על ויקרא פרק טז פסוק ג

(ג) בזאת – גימטריאל שלו ד' מאות ועשר רמז לבית ראשון: [מאי גימטריא?]

בזאת יבא אהרן וגו' – ואף זו נכלומר, ביאתו החדשה [לחריגה] לא בכל עת כי אם ציוה"כ כמו שפורש בסוף הפרשה בחלק השני בעשור לחודש:

בד"ה הראשון: ביאר מדוע הדגיש הכתוב 'ארון וכפורת' – הלא גם בבית שני נאסרה ביאת מקדש? [אמנם רק 'בזאת' היה הארון]

בד"ה השני: מתבאר סוד מיהי 'זאת' – 'אל' יבא בכל עת' רק בעת הזאת' [יוה"כ]

ספר ויקרא פרק טז

(א) וידבר ידוד אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ידוד וימתו: (ב) ויאמר ידוד אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הפרכת אשר על הארן ולא ימות פי בענן אראה על הפרכת:

רש"י

כי בענן אראה – כי תמיד אני נראה עם עמוד ענני ולפי שגלוי שכינתי עם יזהר שלא ינגיל לבא זהו פשוטו. ומדרכו לא יבא כי אם בענן הקטרת ציוה"כ:

ויש לעיין:

1. מדוע העתיק בדיבור המתחיל גם את התיבות "כי...אראה"?
2. מדוע מגדיר רש"י את הפירוש הראשון כ'פשוטו' ואילו השני הוא 'מדרשו'?
3. מהי הצריכותא לשני הפירושים ומדוע לא די באחד מהם?

וי"ל הצריכותא דשני הפירושים:

- מעלת הראשון: 'עמוד ענני' הוא הנמוק לאיסור 'אל יבוא'!

אכילת צונן

מחדירה את ה"קרירות" בפנימיות
לכן ההשפעה המרגיעה לפי שעה
חזקה יותר משכיבה בטחב
ולכן גם
מסוכנת יותר לחולה

ולכן הקדימה התורה:
"אל יבוא בכל עת... אפילו עם הקרבנות"
במטרה להרגיע את "תשוקתו החולנית"
על יד "אכילת הקרבנות"
ואח"כ הוסיפה: "בזאת יבוא...
גם ביום הכיפורים
אם ירצה רק להיכנס לקדש הקדשים
ו"להצטנן" באטמוספירה הקדושה

גם זה אסור

שלא ימות כדרך שמתו בניו
[תחילה נסתכלו והציצו "לשכב בטחב"
ואחר כך הקטירו קטורת "אכילת צונן"]

⊠

וההוראה מכל האמור:

ה'דצוא' של "אחרי מות" "על כרחך אתה חי" חיובי
אלא שצ"ל אחריו 'שוב':
'אורות דתוהו בכלים דתיקון'
והשילוב-האמיתי בין שניהם
הוא בכוחו של משה רבנו

והוא עלול סבונטאנית להפך את האיסור של הרופא
כדי להרגיע את "חומו הלוהט"
אם לא יאימו עליו תוך כדי הצבעה על תקדים

והנמשל:

אהרן "חולה-אהבה"
תשוקתו כרשפי אש אהבה לה'
פועלת בו צמאון למשהו "צונן"

ולכן לא די היה לצוות לו רק
"ואל יבוא בכל עת אל הקדש"
[כסגנון הרופא הראשון שבמשל]

אלא

הוצרך הכתוב לנקוט בסגנון של
הרופא השני:
"אחרי מות שני בני אהרן"
רק התקדים שהתרחש מול עיניו
יבלום את התשוקה ה"חולנית" של אהרן

⊠

ולשם מה שתי הדוגמאות?

בציווי-ההתראה לאהרן שני חלקים:

ספר ויקרא פרק טז

(ב) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אֶחִיד וְאֵל יִבְאֵ
בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ [אפילו אם יכנס עם הקרבנות "פר
בן בקר לחטאת ואיל לעולה]

(ג) בָּזֹאת יָבֵא אֶהֱרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ [אפילו ביום הכיפורים
לא ייכנס, סתם לשהות שם בלי] בְּפֶרֶן בָּקָר לְחַטָּאת
וְאֵיל לְעֹלָה:

שאלות נוספות:

- ⊠ הצורך בתוספת ה"איוס": "שלא ימות כדרך שמתו בניו" מובן גם ללא משל...
- ⊠ מדוע משל ל"חולה" דווקא? הלא ישנם גם "אזהרות לבריאים" (לא לחצות ברמזור אדום – שלא יקרה לך מה שקרה לפלוני...]
- ⊠ האם יש באהרן איזשהו "חולי רוחני" – שלכן המשילוח ל"חולה" הזקוק ל"שני רופאים"?...
- ⊠ מכל האזהרות האפשריות לחולים – לא מצאנו רק את שתי הדוגמאות של "צונן" ו"טחב"?!]

וההסבר בזה:

מה שהוקשה לרש"י הוא: רוב האיסורים בתורה לא מופיע בצמוד לציווי מהו העונש למי שעובר עליו. אפילו בציווי: "יין ושכר אל תשת" לא הוסיף דוגמה תקדימית – מדוע אם כן כאן הוצרך הכתוב לציון: "אחרי מות שני בני אהרן" [לרמז תזכורת לתקדים]!]

לכן מביא רש"י משל לחולה ולשני רופאים, לרמז לנו שמדובר ב"חולה" – שלולי האיוס והתקדים – לא היה ממושמע לצו הרופא הראשון [הבלתי מאיים]

כלומר, הציווי "אחרי מות שני בני אהרן" הוא כמו הרופא השני, כי לולא איומו היה חשש שאהרן לא יקיים את הציווי [עקב "חוליו"...]

⊠

"חולה" סובל מ"חום-גבוה" ומואס באוכל אך גדולה תשוקתו לאכול "צונן" או לשכב מול מזגן